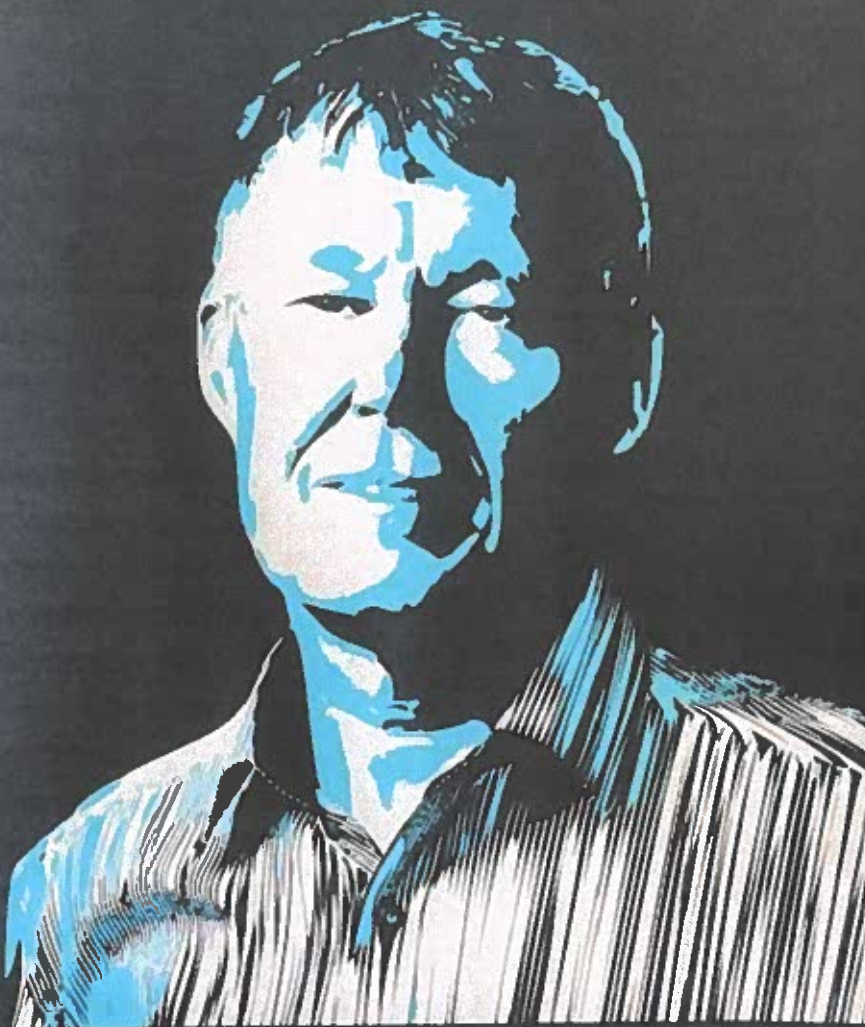

Interview i anledning af udnævnelse som æresalumne ved Aarhus Universitet, september 2024

Ved Aarhus Universitets kommunikationsmedarbejder Thomas Sørensen

ÅRETS ÆRESALUMNE 2024

JENS PETER CHRISTENSEN CAND.SCIENT.POL. 1982, CAND.JUR. 1992

Interviewet er ledsaget af en kort video:

(<https://www.au.dk/nyheder/artikel/fra-nederste-skibsdæk-til-toppen-af-retssystemet-et-aaretag-ad-gangen>)

Fra nederste skibsdæk til toppen af retssystemet – ét åretag ad gangen

Jens Peter Christensen havde gået på tre andre uddannelser, før han søgte ind på Jura. Her blev hans første ansøgning afvist, men fyrbødersønnen og VM-roeren fra Skive blev alligevel præsident for Højesteret – og nu også æresalumne på Aarhus Universitet.

Præsident for Højesteret Jens Peter Christensen foran et maleri af gamle højesteretsdommere. Foto: Jens Hartmann Schmidt

Måske var det bare en småpinlig tilfældighed.

Men man kunne også få den tanke, at det var selveste det danske retssystem, der i korporlig forstand greb ud og forsøgte at holde fast på Jens Peter Christensen den dag i 1999, hvor han for første gang trådte ind som dommer i en retssal.

I hvert fald satte hans sorte kappe sig eftertrykkeligt fast i Vestre Landsrets interiør: Først i dørhåndtaget på vej ind i salen, og senere i hjulene under dommerstolen, som derfor fulgte med, da han rejste sig.

Jens Peter Christensen fik i første omgang vristet sig fri af retssalens juridiske jerngreb. Og da han efter ni måneders konstitution i landsretten kom tilbage til sit

Interviewet er ledsaget af en kort video artikel om æresalumni med en kort video:

(<https://www.au.dk/nyheder/artikel/fra-nederste-skibsdæk-til-toppen-af-retssystemet-et-aaretag-ad-gangen>)

Fra nederste skibsdæk til toppen af retssystemet – ét åretag ad gangen

Jens Peter Christensen havde gået på tre andre uddannelser, før han søgte ind på Jura. Her blev hans første ansøgning afvist, men fyrbødersønnen og VM-roeren fra Skive blev alligevel præsident for Højesteret – og nu også æresalumni på Aarhus Universitet.

Præsident for Højesteret Jens Peter Christensen foran et maleri af gamle højesteretsdommere. Foto: Jens Hartmann Schmidt

Måske var det bare en småpinlig tilfældighed.

Men man kunne også få den tanke, at det var selveste det danske retssystem, der i korporlig forstand greb ud og forsøgte at holde fast på Jens Peter Christensen den dag i 1999, hvor han for første gang trådte ind som dommer i en retssal.

I hvert fald satte hans sorte kappe sig eftertrykkeligt fast i Vestre Landsrets interiør: Først i dørhåndtaget på vej ind i salen, og senere i hjulene under dommerstolen, som derfor fulgte med, da han rejste sig.

Jens Peter Christensen fik i første omgang vristet sig fri af retssalens juridiske jerngreb. Og da han efter ni måneders konstitution i landsretten kom tilbage til sit

professorkontor ved Aarhus Universitet, lukkede han døren bag sig og svor, at herfra skulle han bæres ud.

Men som præsidenten for Danmarks Højesteret selv vil være den første til at erkende, så er langsigtet karriereplanlægning ikke noget, han praktiserer. Som tidligere VM-deltager i roning er han mest af alt optaget af at gøre sig umage med det åretag, han er i gang med lige nu. Derefter det næste. Og så det næste.

Den vestjyske drøm om kul og køks

”Min far var fyrbøder, så han skovlede kul på nederste skibsdæk over Atlanten i 1930’erne. Det var derfra, min verden gik. Jeg har fået fortalt, at min tidligste idé om et fremtidigt arbejde var at blive sådan én, der bragte kul og køks ud. Gå rundt til folk i nabolaget med en stor sæk på ryggen. Det var drømmen”, fortæller Jens Peter Christensen med ét af sine karakteristiske smil.

”Men mine forældre fik kun syv års skolegang, og de var optaget af, at jeg fik de muligheder, som de ikke selv havde haft. De har aldrig presset mig, men jeg var glad for at gå i skole, og de støttede mig. Jeg skulle efter sigende have sagt til min mor på et tidligt tidspunkt, at jeg ville gå i skole, så længe jeg kunne. Og det kom jo til at holde stik”.

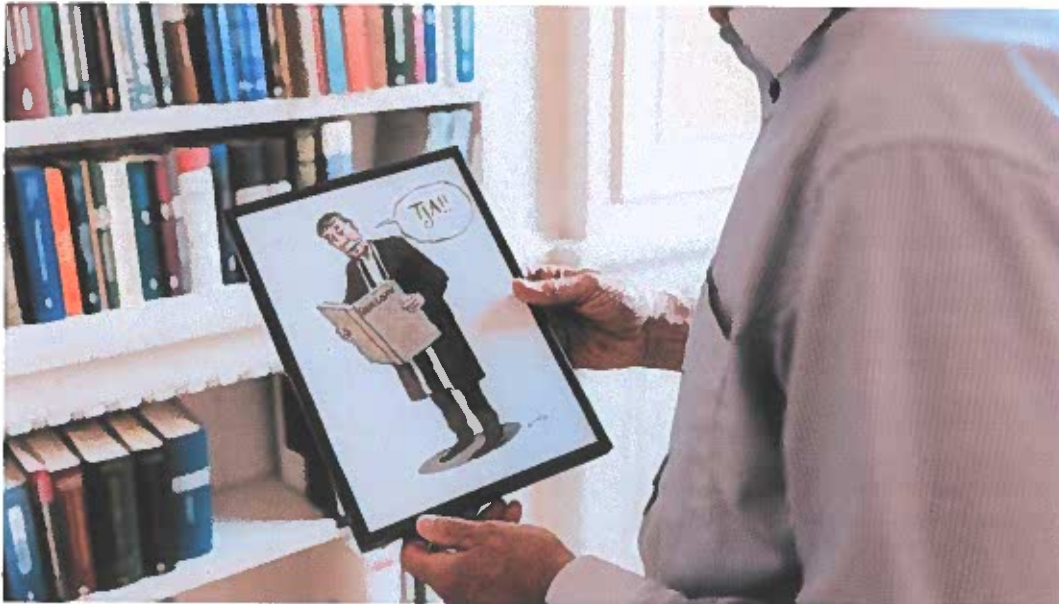
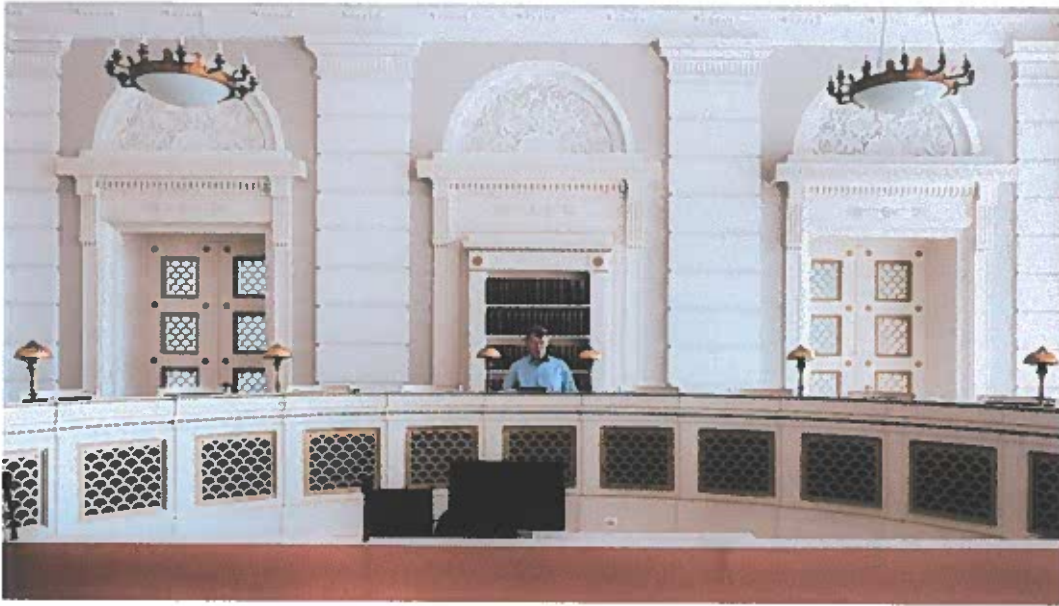
Godt hjulpet på vej af et veludviklet konkurrencegen, som også blev dyrket i den lokale roklub, gik Jens Peter Christensen videre til gymnasiet. Og herfra var der aldrig tvivl om, at han skulle videre på universitetet.

Ikke fordi han havde en karriereplan – naturligvis ikke. Men han havde stor appetit på viden og en ærefrygtindgydende arbejdsdisciplin. I samspil med hans store interesse for idræt og fysiologi, så mundede det ud i, at Jens Peter Christensen i 1975 startede på medicinstudiet.

'Jeg gider ikke bruge min dag på jura'

Det viste sig dog, at der var én kvalitet, som den arbejdsomme skibonit ikke var i besiddelse af: Han kunne ikke se blod uden at besvime.

Derfor skiftede han til økonomi, hvor han blandt andet konkurrerede på karakterer med en vis Nina Smith, der senere blev professor og økonomisk vismand. Jens Peter Christensen fandt dog aldrig for alvor kærligheden til faget, men det gjorde han til gengæld, da han opdagede uddannelsen i statskundskab.

"Jeg aner ikke, hvorfor jeg ikke havde opdaget statskundskaben tidligere. Der var både sociologi, politik og historie, og det var rasende spændende. Paradoksalt nok, så var jura det eneste, jeg ikke havde lyst til. Jeg udskød det så længe, jeg kunne, og da jeg ikke kunne udskyde det længere, så tænkte jeg, at det gider jeg ikke bruge min

dag på. Så jeg tog det på et aftenhold, og dér mødte jeg så min faglige skæbne”, fortæller Jens Peter Christensen.

Den skæbne havde form af to lærere; den senere juraprofessor Gorm Toftegaard og lektor Thomas Philbert. Udadtill var de som dag og nat: Hvor Toftegaard ofte lå hen over bordet, råbte ud i lokalet og kritiserede alle svar på hans spørgsmål om statsret, så var Philbert både mere venlig og mere stoisk:

”Men man kunne se på ham, hvor spændende, han syntes det hele var. Han kunne stå på tæer i tre timer i træk og undervise i forvaltningsret. De var begge to engagerede i svær grad. Her foregik der virkelig noget. Det smittede af”.

Jurist på dispensation

Det er formentlig de færreste højesteretspræsidenter, der blev afvist, da de søgte ind på jurauddannelsen. Og det er formentlig endnu færre, som efterfølgende har gennemført uddannelsen uden at gå til en eneste undervisningstime.

Men Jens Peter Christensen er ikke som de fleste. Og det var han heller ikke, da han i sommeren 1990 søgte ind på jurastudiet. På det tidspunkt havde han sin kandidatgrad i statskundskab og var i kølvandet på sin ph.d.-afhandling om statsret netop blevet ansat som lektor ved Juridisk Institut. Altså uden at have en juridisk grad.

Derfor søgte han ind på jurauddannelsen, men blev afvist, fordi han allerede havde én kandidatuddannelse:

”Det var jo sådan set rigtigt nok at afvise mig. Men jeg havde nu lært så megen jura, at jeg kunne se, at afgørelsen var fuld af fejl. Så jeg klagede til universitetet. Det fik jeg ikke noget ud af. Så klagede jeg igen med en længere redegørelse for, at universitetets begrundelse var, som jeg skrev, både ’mangelfuld, urimelig og urigtig’. Så blev man vist træt af mig og gav mig dispensation - måske som en form for hævn. Nu hang jeg i hvert fald på den, for jeg var jo nødt til at gennemføre. Men jeg kunne ikke så godt gå til undervisning sammen med de studerende, jeg selv underviste i det daglige. Så jeg købte bøgerne og læste fra morgen til aften, når jeg ellers kunne få tid til det”.

Jens Peter Christensen satte åreerne i vandet. Disciplin. Koncentration. Ét tag ad gangen. Og efter halvandet års læsning – eller præcis 2.170 timers selvstudier – kunne juralektoren også kalde sig cand.jur.

Følg med tigeren ind i regeljunglen

Jens Peter Christensen skrev derefter doktordisputats om ministeransvar og blev professor i offentlig ret på Aarhus Universitet i 1998. Her var det planen at blive - selv efter en vellykket konstitutionsperiode i Vestre Landsret, hvor den eneste skønhedsplet var tvisten med den genstridige dommerkappe på første arbejdsdag.

”Universitetet var lige mig. Det var det virkelig. Jeg elskede friheden og muligheden for at fordybe sig i noget, der var spændende. Men jeg blev flere gange opfordret til at søge mod Højesteret, og på et tidspunkt overbeviste min kone mig om, at jeg ville

fortryde det, hvis jeg sagde nej igen. Hun sagde dog samtidig, at hvis jeg sagde ja, så ville jeg nok komme til at kede mig om tre år. Så jeg startede med at få tre års orlov fra universitetet. Derefter var jeg stadig i tvivl, så jeg fik orlov to år mere, indtil jeg endelig overgav mig”, fortæller Jens Peter Christensen om sin forvandling fra professor til højesteretsdommer.

”Som dommer mister man den frihed, man har som universitetsansat. Og pludselig skal man beskæftige sig med alt muligt, som man ikke på forhånd er verdensmester i. I Højesteret er der ingen specialisering. Man får sager om alt mellem himmel og jord. Og man skal sætte sig ind i dem nu og her. I starten forstår man ingenting, men der er ikke noget at gøre. Man sidder på ryggen af en tiger, som er på vej ind i regeljunglen, så det er bare med at holde fast. Falder man af, er man færdig. Man er nødt til at forstå stoffet til bunds. I hver eneste sag.”

Slipper aldrig universitetet

Igennem årene har Jens Peter Christensen set det danske retssystem både udefra og indefra – og nu også oppefra som præsident for landets højeste retsinstans:

”Danmark har et fantastisk godt retssystem, hvor befolkningen har høj tillid til, at tingene går rigtigt til. Det synes jeg er fuldt berettiget. Jeg bliver stadig imponeret over dommernes grundighed, deres faglige stolthed og deres respekt for opgavens betydning. Der er en stærk ansvarsfølelse og en tradition, som på mange måder ligner universitetet”.

Selvom det danske retssystem lykkedes med at få godt og grundigt fat i Jens Peter Christensens dommerkappe, så er der ingen tvivl om, at Aarhus Universitet har en særlig plads hos ham:

”Jeg kigger altid op på min gamle altan, når jeg kommer forbi Kollegium 3 i Universitetsparken. Og jeg siger altid ja, når de studerende på jura spørger, om jeg vil byde velkommen til årets nye studerende. De synes måske, at det er en ære, at jeg kommer, men i virkeligheden er det helt omvendt: Det er en ære for mig. Sagen er jo, at universitetet *er* de studerende. Det er først og fremmest dem, der bringer ny viden ud i samfundet. Så det er et privilegium og en stor fornøjelse at være med til at begejstre dem”.

Og hvilket råd giver højesteretspræsidenten så de nye studerende?

”De skal ikke planlægge for meget, men bare gøre sig umage med dét, de er i gang med. Man ved alligevel aldrig, hvad det hele fører til. Sæt årene i vandet og koncentrer dig om det næste tag”.